

Oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätökseen 6.11.2023 § 225

Kh 11.12.2023 § 264
261/03.06.02.00/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja Saara Mehtälä, puh. 040 150 5202

Asian tausta

Kunnanhallitus on 15.8.2022 § 169 päättänyt sivistysjohtajan virkavalinnasta. Yksi viran hakijoista on vaatinut päätökseen ensin oikaisua ja myöhemmin valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen. Vaasan hallinto-oikeus on 8.8.2023 kumonnut sivistysjohtajan virkavalintaa koskevan päätöksen, koska hallinto-oikeuden arvion mukaan ei ollut pääteltävissä, että hakijoita olisi tosiasiallisesti vertailtu keskenään. Valintapäätöksestä valittanut viran hakija toimitti 11.9.2023 kunnalle kunnanhallitukselle osoitetun kirjeen. Kirjeessään hakija katsoi, että virkavalintapäätös on ollut tasa-arvolaisissa säädetyn syrjinnän kiellon vastainen ja että kunta ei ollut osoittanut, että valinta olisi perustunut muuhun hyväksyttävään seikkaan kuin hakijoiden sukupuoleen. Hakija ilmoitti vaativansa tasa-arvolain mukaista hyvitystä sekä korvausta taloudellisesta vahingosta ja kärsimyksestä. Hakija esitti, että hyvitys- ja vahingonkorvausvaatimuksesta käynnistettäisiin viipymättä sovintoneuvottelu.

Kunnanhallitus on 6.11.2023 § 225 käsitellyt hakijan kirjeen ja valtuuttanut kunnan asianajajan vastaamaan siihen. Kunnan vastauksen mukaan hallinto-oikeus ei tutkinut hakijan syrjintää koskevia vaatimuksia ja hallinto-oikeus ei ole päätöksessään katsonut, että päätös olisi ollut syrjivä. Virkaan on päätetty valita kunnan ansioituneimmaksi arvioitu hakija, eikä päätökseen ole vaikuttanut hakijoiden sukupuoli. Hakijalle ei ole aiheutunut virkavalintapäätöksestä korvattavaa vahinkoa ja hakijan oikeus vaatia tasa-arvolain perusteella hyvitystä on tasa-arvolain 12 §:n perusteella vanhentunut. Vastauksen mukaan kunta pitää esitettyjä vaatimuksia perusteettomina ja kunta ei katso aiheelliseksi käydä sovintoneuvotteluja asiassa.

Oikaisuvaatimus

Kunnalle on saapunut 21.11.2023 oikaisuvaatimus, joka kohdistuu kunnanhallituksen päätökseen 6.11.2023 § 225. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että kunnanhallituksen päätös 6.11.2023 § 225 on kumottava ja että kunnanhallituksen on todettava, että kunta on rikkonut tasa-arvolakia ja on täten velvollinen suorittamaan hakijalle tasa-arvolain rikkomiseen perustuvaa hyvitystä ja korvaamaan hänelle vahingonkorvauslain perusteella kärsimyskorvausta ja taloudellista vahinkoa korkoineen. Lisäksi kunnanhallituksen tulee valtuuttaa kunnanjohtaja käynnistämään viipymättä sovintoneuvottelut asiasta. Vaatimusten perustelut ilmenevät tarkemmin liitteestä ja vaatimusten perusteita kuvataan jäljempänä pääkohdittain.

Oikaisuvaatimuksen on tehnyt vaatimuksia esittänyt asianosainen eli oikaisuvaatimuksen tekijällä on oikaisuvaatimusoikeus. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa esitettyjen vaatimusperusteiden arviointia
Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että asiaa ei olisi saanut ratkaista hakijaa kuulematta.

- Hakija on esittänyt korvausvaatimuksia koskevassa kirjeessään selvityksen vaatimuksistaan ja niiden perusteista. Vaatimusten käsittelemiseksi ei ole kerätty sellaisia selvityksiä, joista hakijaa olisi tullut erikseen kuulla. Kunta on päättänyt käyttää asiamiestä

vaatimuksiin vastatessaan. Kyse on hyvitys- ja korvausvaatimuksiin vastaamisesta, eikä kunnalla ole velvollisuutta kuulla riidan toista osapuolta siitä, miten kunta vaatimuksiin vastaa.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että valmistelu ei ole ollut tasapuolista eikä objektiivisesti arvioiden puolueetonta.

- Asian valmistelu on ollut kaikilta osin hallinnon oikeusperiaatteiden mukaista.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että päätöksestä ei käy selkeästi ilmi päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, miten korvausvaatimus on ratkaistu.

- Päätöksen perusteluosaan on kirjattu kunnan pitävän vaatimuksia perusteettomana sekä pääkohdittaiset perustelut sille, miksi vaatimuksia pidetään perusteettomina. Tarkemmat tiedot kunnan kannasta ilmenevät kunnan asiamiehen laatimasta kirjeestä, joka on ollut hallituksen päätöksen liitteenä ja joka on päätöksenteon jälkeen toimitettu hakijalle tiedoksi. Hakijalle ei ole voinut hänen oikeusturvaansa vaarantavalla tavalla jäädä epäselväksi, miten korvausvaatimus on ratkaistu ja mitkä perustelut sille ovat olleet.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että kunnanhallitus on delegoinut vastuutaan asianajajalle varmistamatta, mitä tämä on tosiasiallisesti vastannut hakijalle, minkä vuoksi kunnanhallitus on ylittänyt toimivaltuutensa.

- Kunnan asiamiehen laatima kirje on ollut oikaisuvaatimuksen kohteena olevan hallituksen päätöksen liitteenä. Hallitus on päättänyt vastata hakijan kirjeeseen liitteen mukaisella tavalla. Hallitus on ollut tietoinen siitä, miten hakijalle vastataan. Hallitus ei ole ylittänyt toimivaltaansa.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu, että kunnanhallituksen 6.11.2023 päätöksessä ja kunnan asiamiehen laatimassa kirjeessä on pidetty oikeutta tasa-arvolain mukaiseen hyvitykseen vanhentuneena. Oikaisuvaatimuksen mukaan hakija on nostanut kanteen 14.8.2023 paikallisessa käräjäoikeudessa, minkä vuoksi oikeus tasa-arvolain mukaiseen hyvitykseen ei ole vanhentunut. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksessä on tämän takia virhe, ja asian todellinen tila olisi selvinnyt selvittämällä asiaa huolellisesti ja kuulemalla hakijaa.

- Hakija ei ole 11.9.2023 kirjeessään maininnut nostaneensa kanteen, vaikka kante on tuolloin ollut käräjäoikeudessa vireillä.
- Oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 8 §:ssä on säädetty, että jollei kannetta ole 6 §:n mukaisesti jätetty tutkimatta tai hylätty, tuomioistuimen on viipymättä annettava haaste. Kunnalle ei ole 6.11.2023 mennessä annettu kanteen vireillä olosta haastetta, vaikka kanteen vireilletulosta oli ehtinyt kulua lähes kolme kuukautta.
- Asiaa on arvioitu niiden tietojen perusteella, mitä kunnanhallituksen käytettävissä on päätöstä tehtäessä ollut. Kun haastetta ei ollut toimitettu kunnalle tiedoksi ja kun hakija ei ole itsekään tuonut esille kannetta, on voitu perustellusti olettaa, että kannetta ei ole nostettu määräaikaan mennessä. Asian valmistelua ei voi pitää huolimattomana sen vuoksi, että ennen päätöksentekoa käräjäoikeudesta ei ole erikseen tiedusteltu, onko kannetta nostettu.

- Vanhentumisen lisäksi kunnanhallitus on päätenyt pitämään hakijan tasa-arvolain mukaiseen hyvitykseen liittyvää vaatimusta perusteettomana myös siksi, että hakijaa ei kunnanhallituksen näkemyksen mukaan ole syrjitty eikä sukupuoli ole vaikuttanut päätöksentekoon.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu, että asianajajan tulee rehellisesti ja tunnollisesti täyttää hänelle uskotut tehtävät sekä kaikessa toiminnassaan noudattaa hyvää asianajajatapaa, minkä jälkeen oikaisuvaatimuksessa on esitetty kysymys, että onko näin tapahtunut. Oikaisuvaatimuksen mukaan kunnan asiamiehen lausunnosta saa kuvan, että hän olisi tarkistanut käräjäoikeudesta, että kannetta ei ole nostettu.

- Kunnan asiamiehen hyvän asianajotavan noudattamiseen liittyvät väitteet eivät voi olla perusteena hallintopäätöksen kumoamiselle. Kunnan asiamiehen kirjoittamassa kirjeessä ei ole väitetty, että kanteen vireilläolo olisi käräjäoikeudesta tarkistettu.

Oikaisuvaatimuksessa on esitetty oikaisuvaatimuksesta tarkemmin ilmenevin perustein, että oikaisuvaatimuksen tekijä oli sivistysjohtajan virkaan ansioituneempi kuin siihen valittu hakija ja että tämän vuoksi oikaisuvaatimuksen tekijä on tullut syrjityksi sukupuolensa perusteella. Tätä tukee oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä myös ulkopuolisen konsultin tekemä soveltuvuusarvio.

- Kunnan asiamiehen laatimasta ja kunnanhallituksen 6.11.2023 hyväksymästä kirjeestä tarkemmin ilmenevällä tavalla kunta on päätenyt pitämään toista hakijaa ansioituneimpana sivistysjohtajan virkaan. Päätökseen ei ole millään tavalla vaikuttanut hakijoiden sukupuoli. Oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole syrjitty. Hakijoiden arvioinnin tukena on käytetty ulkopuolista konsulttia. Konsultin arvio hakijoista ei ole rajoittanut kunnanhallituksen oikeutta valita virkaan sitä hakijaa, joka kunnanhallituksen mielestä oli virkaan sopivin ja ansioitunein.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu, että oli oikeutettua odottaa, että hallinto-oikeuden kumottua valintapäätöksen sivistysjohtajan virka avataan uudestaan samoilla kelpoisuusvaatimuksilla, mutta näin ei tapahtunutkaan, vaan kelpoisuusvaatimuksia kiristettiin.

- Oikaisuvaatimuksen kohteena olevalla hallituksen päätöksellä ei ole päätetty sivistysjohtajan viran täyttämistä tai sivistysjohtajan kelpoisuusvaatimuksista vaan siitä, miten hakijan yksityisoikeudellisiin vaatimuksiin vastataan. Hakijan kohdistamat moitteet myöhempään virantäyttömenettelyyn eivät voi muodostaa perustetta oikaisuvaatimuksen kohteena olevan hallituksen päätöksen kumoamiselle.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu, että kunnanhallitus hyväksyi jälkikäteen kunnanjohtajan suora hankintapäätöksen asianajajan käyttämisestä.

- Oikaisuvaatimuksen kohteena olevalla hallituksen päätöksellä ei ole tehty hankintapäätöstä. Hankintamenettelyyn liittyvät väitteet eivät voi muodostaa perustetta oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen kumoamiselle.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu, että vahingonkorvaus tulee laskea oikaisuvaatimuksen tekijän esittämän palkkatoiveen perusteella ja että

kunnanhallitus olisi hyväksynyt oikaisuvaatimuksen tekijän esittämän palkkatoiveen valitessaan tämän soveltuvuustestiin.

- Kunta ei ole hyväksynyt oikaisuvaatimuksen tekijän esittämää palkkatoivetta eikä kunnalla ole myöskään ollut velvollisuutta valita oikaisuvaatimuksen tekijää sivistysjohtajan virkaan. Mikäli oikaisuvaatimuksen tekijä olisi valittu sivistysjohtajan virkaan, hänen kokonaispalkkansa olisi ollut vähemmän kuin hänen nykyisessä virassaan.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että kunta on luovuttanut salassa pidettäviä palkkatietoja asianajajalle ja pyydetään asiasta lisätietoja. Tietojen salassapidon osalta oikaisuvaatimuksessa on viitattu julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 23 kohtaan.

- Viranhaltijan palkanosat tai viranhaltijan kokonaispalkka eivät ole julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 23 kohdan perusteella salassa pidettäviä. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevalla hallituksen päätöksellä ei ole päätetty asiakirjan julkisuudesta tai salassapidosta. Niihin liittyvät väitteet eivät voi olla perusteena oikaisuvaatimuksen kohteena olevan hallituksen päätöksen kumoamiselle.

Yhteenveto

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva kunnanhallituksen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Kunnanhallitus ei ole ylittänyt toimivaltaansa päätöstä tehdessään. Päätös ei ole muullakaan perusteella lainvastainen. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty seikkoja, jotka antaisivat aihetta muuttaa päätöstä tarkoituksenmukaisuusperusteella. Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (1986/609) 12 §:n 1 momentin mukaan kyseisessä laissa säädettyä hyvitystä on vaadittava kanteella, joka on pantava vireille käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä on työnantajan, oppilaitoksen, etujärjestön taikka tavaroiden tai palvelujen tarjoajan yleinen oikeuspaikka.

Hallintolainkäytön järjestyksessä ei voida ratkaista kysymystä siitä, onko kunta vahingonkorvauslain perusteella katsottava vahingonkorvausvelvolliseksi (KHO 2016:210).

Paikallinen käräjäoikeus on toimivaltainen käsittelemään oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimukset tasa-arvolain mukaisesta hyvityksestä ja vahingonkorvauksesta.

Kunnan käsityksen mukaan hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa ratkaista näitä oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimuksia. Oikaisuvaatimuksen tekijää pyydetään ottamaan tämä huomioon hänen arvioidessaan muutoksenhakutarvetta.

Oikaisuvaatimus on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää edellä esitetyillä perusteilla hylätä oikaisuvaatimuksen ja kaikki siinä esitetyt vaatimukset.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.